

Wat achtergrondinformatie Ein deutsches Requiem van Johannes Brahms.

In de rij van requiems neemt Ein deutsches Requiem van de Duitse componist Johannes Brahms (1833-1897) een aparte plaats in. Tot 1850 waren er al zo'n 2000 requiems gecomponeerd, allen als katholieke, Latijnse dodenmis. Deze hadden als uitgangspunt het Dies Irae: over de angst voor de Dag des oordeels. De Lutherse Brahms doorbreekt met zijn requiem deze traditie van angst en hellevrees. Hij wilde geen requiem voor doden, maar troost voor de overlevenden. Bovendien schreef hij dit werk in het Duits. Hij wilde een niet-liturgische dodenmis schrijven die iedereen zou kunnen verstaan. Het koorwerk staat bol van overpeinzingen over de sterfelijkheid van de mens en over de hoop op een beter leven in het hiernamaals. Ein deutsches Requiem is geen treurmuziek. De centrale gedachte van het werk is niet de eeuwige rust van de overlevenden, maar voor alles de troost voor degenen die het leed dragen, muziek dus voor de levenden. Zoals het eerste deel zo troostvol begint: 'Selig sind, die da Leid tragen, denn sie sollen getröstet werden' (Matthäus 5:4). De sobere, maar intens bewogen muzikale interpretatie dragen bij dat deze troostrijke 'Worten der Heiligen Schrift' in de harten van de mens kunnen landen.

Brahms speelde al langere tijd met het idee van een requiem en zocht in zijn Luthers Bijbel de teksten. De plotselinge dood van zijn vriend componist Robert Schumann (1856) vormde zijn eerste inspiratie voor het Requiem. In 1865 overlijdt zijn moeder, hetgeen hem aanmoedigde het Requiem af te maken. De première was op Goede Vrijdag 1868 in de Dom van Bremen. Brahms was toen 35 jaar.

De COV kiest ervoor dit Requiem te zingen op dodenherdenking. Elk jaar staan we stil bij de slachtoffers van m.n. de 2e Wereldoorlog. Ook nu is er heel veel gaande in de wereld wat bedreigt en slachtoffers vraagt. Met de uitvoering van dit Requiem wil het koor Brahms' bedoeling graag muzikaal vertolken: troost aan hen die verliezen lijden, hoop op een toekomst, oproep om niet stil te blijven staan bij de dood, maar bij een hoopvol leven.